

Vastine korkeimmalle hallinto-oikeudelle Pirkanmaan ELY-keskuksen valituksesta Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä

Ympäristölautakunta 14.03.2023 § 23
585/11.02.00/2022

Valmistelija Ympäristöinsinööri Marjo Saarinen

Pirkanmaan ELY-keskus on 2.1.2023 päivättyllä hakemuksellaan hakenut korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupaa Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen nro 1302/2022 (Dnro 678/03.04.04.20/2020, 24.11.2022) koskien vesialueen ruoppausta ja pengerlaiturin rakentamista tilan RN:o 562-415-2-202 edustalla. Valituslupahakemus ja valitus ovat esityslistan liitteenä.

Korkein hallinto-oikeus on 12.1.2023 päivättyllä kirjeellään (Dnro 25/03.04.04.20/2023) pyytänyt Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen vastinetta valituslupahakemuksesta ja valituksesta. Vastine pyydetään toimittamaan 24.3.2023 mennessä. Vastinepyyntö on esityslistan liitteenä.

Asian tausta

Aluehallintovirasto on päätöksellään nro 98/2020 (Dnro LSSAVI/10669/2019, 22.4.2020) myöntänyt luvan rannan ruoppaukseen ja pengerlaiturin rakentamiseen Längelmäveden vesistössä kiinteistöllä Pässinpää (562-415-2-202) ja Pajukannan-Kuivasen osakaskunnan vesialueella (562-876-13-1) sekä pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan enintään 125 m² suuruiseen alueeseen Pajukannan-Kuivasen osakaskunnan vesialueesta.

Lupahakemuksen käsittely

Pirkanmaan ELY-keskus on aluehallintovirastolle lupahakemuksesta antamassaan lausunnossa 13.11.2019 todennut, että hankealue on luontodirektiivin liitteessä IV a) mainitun viitasammakon lisääntymis- ja levähdysaluetta. Lausunnossaan ELY-keskus on esittänyt, että jos päädytään hakemuksessa esitettyyn ruoppausmassoilla tehtävään maapenkereen jatkamiseen, viitasammakon esiintymisen nykytilasta hankealueella on ennen lupapäätöstä tehtävä tarkempi kartoitus, jossa lajin kutuaikainen esiintyminen kartoitetaan hankkeen vaikutusalueella ja sen lähialueella. Asiantuntijan tulee arvioida myös hankkeen toimenpidealueiden soveltuvuus luontodirektiivin liitteen IV a) lampikorentojen esiintymiselle.

Hakija on aluehallintovirastolle toimittamassaan selityksessä muun ohella katsonut, että suunniteltu hanke ei aiheuta haittaa ympäristölle ja viitasammakon elinolosuhteille ja että erillistä tarkempaa luontoselvitystä ei tarvita.

ELY-keskus on 20.2.2020 antamassaan lisälausunnossa edelleen edellyttänyt viitasammakkoa koskevia tarkempia selvityksiä ja selvitystä alueen soveltuvuudesta lampikorentojen elinympäristöksi.

Aluehallintoviraston päätös

Aluehallintovirasto on päätöksellään 98/2020 myöntänyt luvan rannan ruoppaukseen ja pengerialueen rakentamiseen hakemuksen mukaisesti.

Aluehallintovirasto on perustellut päätöstään tiivistettynä seuraavasti:

Hankkeen tarkoituksena on avata aikaisemmin ruopattu veneväylä ja rakentaa maapenkereen päähän yhteiselle vesialueelle ulottuva pengerialue. Ranta-alueen mataluuden, kasvillisuuden sekä tuuli- ja jääolosuhteiden vuoksi rakennetta ei voida kestävästi toteuttaa kelluvalla tai paalujen varaan asennettavalla rakenteella.

Hankealue, sen ympäristö sekä ranta-alue hankealueesta noin 300 m itään päin on vuonna 2015 tehtyjen selvitysten perusteella viitasammakon lisääntymispaikka. Viitasammakko kuuluu luontodirektiivin liitteessä IV a) lueteltuihin eläinlajeihin, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua. Direktiivin 12 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan lajin lisääntymis- tai levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Lajin käyttäytymistä koskevan tiedon perusteella viitasammakoiden voidaan katsoa lisääntyvän hankealuetta ympäröivillä vesialueilla sekä talvehtivan ja käyttävän päivälepopaikkoinaan alueen vesi- ja maa-alueita. Aluehallintovirasto katsoo, ettei viitasammakkoa koskevat lisäselvitykset ole tarpeen hankkeen vaikutusarvion tekemiseksi.

Lampikorentojen esiintymisen osalta aluehallintovirasto toteaa, että hankealueen ympäristössä ei ole havaittu luontodirektiivin liitteen IV a) lampikorentojen elinympäristölle tyypillisiä kasveja. Asiassa ei ole esitetty myöskään muita seikkoja, joiden perusteella olisi syytä olettaa, että hankealueen veneväylänä käytetty alue tai penkereen edustan kivinen ja suhteellisen matala vesialue soveltuisi lampikorentojen lisääntymispaikaksi.

Aluehallintoviraston päätös on esityslistan liitteenä.

ELY-keskuksen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Pirkanmaan ELY-keskus on 29.5.2020 päivätyllä kirjeellään valittanut Aluehallintoviraston päätöksestä 98/2020 Vaasan hallinto-oikeuteen.

ELY-keskuksen valituksessa vaaditaan, että päätös on kumottava ja asia palautettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi.

ELY-keskuksen vaatimusten perustelut ovat tiivistettynä seuraavat:

Aluehallintoviraston päätös on lainvastainen, koska lupaharkinnassa ei ole riittävästi selvitetty hankkeen vaikutuksia viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin eikä alueen soveltuvuutta lampikorentojen elinympäristöksi ja siten hankkeen vaikutuksia mahdolliseen lampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkaan (vesilaki 11 luku 3.1 § 1 kohta, hallintolaki 31 §).

Aluehallintovirasto ei ole voinut tehtyjen selvitysten puutteellisuuden vuoksi todeta, että hankkeen toteuttamiselle ei ole luonnonsuojelulain mukaista estettä.

ELY-keskus on lausunnossaan 13.11.2019 edellyttänyt, että hankkeen kaikki toimenpiteet tulee ajoittaa syyskuulle, jolloin ajankohta on mm. viitasammakon esiintymisen kannalta haitattomin. Aluehallintoviraston

lupamääräys hankkeen toteuttamisesta pelkästään kutuajan ulkopuolella ei täytä varovaisuusperiaatteen vaatimuksia.

ELY-keskuksen valitus on esityslistan liitteenä.

Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisu

Vaasan hallinto-oikeus hylkää päätöksellään 1302/2022 (Dnro 678/03.04.04.04.20/2020, 24.11.2022) ELY-keskuksen valituksen.

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on esityslistan liitteenä.

ELY-keskuksen valituslupahakemus ja valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle

ELY-keskus hakee valituslupaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019, HOL) 111 §:n perusteella 2.1.2023.

Valituslupahakemuksen mukaan asiassa on kyse siitä, millä edellytyksillä vesitalouslupahakemuksessa voidaan katsoa esitetyn vesilain (587/2011) 11 luvun 3.1 §:n 1 kohdan ja hallintolain (434/2003) 31 §:n vaatimat riittävät selvitykset hankkeen vaikutuksista viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin sekä alueen soveltuvuudesta lampikorennoille. Lisäksi on kyse siitä, millaisin edellytyksin vesitalousluvassa voidaan katsoa, että selvitysten perusteella ja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaan liittyvät lajikohtaiset erityispiirteet huomioiden hanke ei heikennä mainittujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja luonnonsuojelulain (1096/1996) 49.1 §:n vastaisesti. Lisäksi ELY-keskus perustelee valituslupahakemustaan asiassa HOL 111.1 §:n 2 kohdan nojalla tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi.

ELY-keskuksen valituksessa vaaditaan, että Vaasan hallinto-oikeuden päätös 1302/2022 ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätös nro 98/2020 kumotaan ja asia palautetaan aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

ELY-keskus perustelee vaatimustaan hallinto-oikeuden päätöksen lainvastaisuudella. Perustelujen mukaisesti hallinto-oikeuden päätös ja sen perusteena oleva aluehallintoviraston päätös eivät täytä vesilain 11 luvun 3.1 §:n 1 kohdan ja hallintolain 31 §:n asettamia vaatimuksia vesitaloushankkeen ympäristöön kohdistuvien vaikutusten selvittämisestä, kun selvittämisvelvollisuuden laajuutta arvioidaan luontodirektiivin ja luonnonsuojelulain tarkoituksen ja tavoitteiden valossa sekä ottaen huomioon lisääntymis- ja levähdyspaikkaan liittyvät eläinlajikohtaiset erityispiirteet.

Esittelijä

Ympäristöinsinööri Marjo Saarinen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle Pirkanmaan ELY-keskuksen valituksen johdosta seuraavan vastineen.

Ympäristölautakunta esittää näkemyksensä, että hanke voidaan toteuttaa aluehallintoviraston päätöksen mukaisesti. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan asian käsittelyn yhteydessä saadut selvitykset kysymyksessä olevien luontodirektiivin liitteen IV a) lajien esiintymisestä hankealueella ovat riittäviä lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelemiseksi.

Hankealue on ennestään ihmistoiminnan muokkaamaa ja

virikistyskäytössä. Hankkeen tarkoituksena on palauttaa virikistyskäyttömahdollisuudet avaamalla jo ruopattua veneväylää ja jatkaa olemassa olevaa pengerialturiä. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan hankealueella olemassa olevat rakenteet eivät ole estäneet edellä mainittujen lajien esiintymistä hankealueella niiden elinympäristöjen mukaisilla alueilla.

Lisäksi lautakunta katsoo, että hankkeen toteuttamisesta ympäristölle aiheutuvat vaikutukset ovat paikallisia ja lyhytkestoisia. Lautakunta katsoo edelleen, että hankkeen toteuttaminen aluehallintoviraston lupapäätöksessä esitettyjen määräysten mukaisesti ei muuta hankealuetta siten merkittävästi, että se heikentäisi edellä mainittujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tai estäisi lajien esiintymisen niiden elinympäristöjen mukaisilla alueilla jatkossakaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
